

UCHWAŁA PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ

z dnia 9 października 2006 r.

w sprawie wytycznych dotyczących druku i przechowywania kart do głosowania w wyborach do rad gmin, rad powiatów, sejmików województw, Rady m.st. Warszawy i rad dzielnic m.st. Warszawy oraz w wyborach wójtów, burmistrzów i prezydentów miast zarządzonych na dzień 12 listopada 2006 r.

Na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 lipca 1998 r. — Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw (Dz. U. z 2003 r. Nr 159, poz. 1547, z późn. zm.¹⁾), art. 7 ust. 2 ustawy

---

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 25, poz. 219, Nr 102, poz. 1055 i Nr 167, poz. 1760, z 2005 r. Nr 175, poz. 1457 oraz z 2006 r. Nr 17, poz. 128, Nr 34, poz. 242, Nr 146, poz. 1055 i Nr 159, poz. 1127.

z dnia 15 marca 2002 r. o ustroju miasta stołecznego Warszawy (Dz. U. Nr 41, poz. 361 i Nr 127, poz. 1087) oraz art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 20 czerwca 2002 r. o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta (Dz. U. Nr 113, poz. 984, z późn. zm.²⁾) Państwowa Komisja Wyborcza uchwala, co następuje:

---

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 127, poz. 1089 i Nr 214, poz. 1806, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055 oraz z 2005 r. Nr 175, poz. 1457.

§ 1. Ustala się wytyczne dotyczące druku i przechowywania kart do głosowania w wyborach do rad gmin, rad powiatów, sejmików województw, Rady m.st. Warszawy i rad dzielnic m.st. Warszawy oraz w wyborach wójtów, burmistrzów i prezydentów miast zarządzonych na dzień 12 listopada 2006 r., stanowiące załącznik do uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu.

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej:

F. Rymarz

Załącznik do uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 9 października 2006 r. (poz. 716)

WYTYCZNE W SPRAWIE DRUKU I PRZECHOWYWANIA KART DO GŁOSOWANIA W WYBORACH DO RAD GMIN, RAD POWIATÓW, SEJMIKÓW WOJEWÓDZTW, RADY M.ST. WARSZAWY I RAD DZIELNIC M.ST. WARSZAWY ORAZ W WYBORACH WÓJTÓW, BURMISTRZÓW I PREZYDENTÓW MIAST ZARZĄDZONYCH NA DZIEŃ 12 LISTOPADA 2006 R.

I. Zasady ogólne

1. Właściwe terytorialne komisje wyborcze zarządzają druk kart do głosowania w wyborach do rad gmin, rad powiatów, sejmików województw, Rady m.st. Warszawy i rad dzielnic m.st. Warszawy oraz w wyborach wójtów, burmistrzów i prezydentów miast stosownie do przepisów Ordynacji wyborczej (art. 13 pkt 3, art. 113 ust. 1, art. 145 ust. 1 i art. 171 ust. 1) i ustawy o bezpośrednim wyborze wójtów, burmistrzów i prezydentów miast (art. 13).

Karty do głosowania wykonuje się w sposób określony uchwałą Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 2 października 2006 r. w sprawie ustalenia wzorów kart do głosowania w wyborach do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, Rady m.st. Warszawy i rad dzielnic m.st. Warszawy (M. P. Nr 70, poz. 710) i uchwałą Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 2 października 2006 r. w sprawie ustalenia wzorów kart do głosowania w wyborach wójtów, burmistrzów i prezydentów miast (M. P. Nr 70, poz. 711).

Na podstawie art. 23 ust. 2 Ordynacji wyborczej oraz art. 2 ust. 2 ustawy o bezpośrednim wyborze wójtów, burmistrza i prezydenta miasta wykonanie kart do głosowania oraz ich dostarczenie obwodowym komisjom wyborczym, w ramach obsługi administracyjnej terytorialnych komisji wyborczych, i w porozumieniu z tymi komisjami zapewniają:

- marszałek województwa — karty dla wyborów do sejmiku województwa,
- starosta — karty dla wyborów do rady powiatu,
- wójt, burmistrz, prezydent miasta — karty odpowiednio dla wyboru rady gminy (rady miejskiej) rady miasta na prawach powiatu oraz karty dla wyborów wójta, burmistrza i prezydenta miasta,
- Prezydent m.st. Warszawy we współdziałaniu z właściwymi burmistrzami dzielnic — karty dla wyborów do rad dzielnic m.st. Warszawy.

Nadzór nad prawidłowym wykonaniem i dostarczeniem obwodowym komisjom wyborczym kart do głosowania sprawuje właściwy komisarz wyborczy.

Prawidłowe wykonanie tych zadań wymaga współdziałania wszystkich wymienionych organów odpowiedzialnych za prawidłowy druk, przechowywanie i dostarczenie kart do głosowania obwodowym komisjom wyborczym.

Każda terytorialna komisja powinna ustalić:

- zasady kontroli poprawności ustalenia treści kart do głosowania,
- nakład drukowanych kart dla poszczególnych okręgów wyborczych,
- termin druku kart do głosowania, z uwzględnieniem korekty składów drukarskich kart,
- sposób i termin dostarczenia obwodowym komisjom wyborczym kart do głosowania wraz z innymi materiałami wyborczymi, z uwzględnieniem ustaleń właściwego komisarza wyborczego w tym zakresie.

Ustalenia te powinny zapewnić odpowiednią koordynację dostarczenia kart do głosowania obwodowym komisjom wyborczym, biorąc pod uwagę, że:

- w gminach i miastach obwodowe komisje wyborcze otrzymują karty do głosowania w wyborach do sejmiku województwa, rady powiatu, rady gminy (miejskiej) oraz w wyborach wójta lub burmistrza,
- w miastach na prawach powiatu obwodowe komisje wyborcze otrzymują karty do głosowania w wyborach do sejmiku województwa, rady miasta oraz w wyborach prezydenta miasta,
- w mieście stołecznym Warszawie obwodowe komisje wyborcze otrzymują karty do głosowania w wyborach do Sejmiku Województwa Mazowieckiego, Rady m.st. Warszawy, właściwej Rady Dzielnic oraz w wyborach Prezydenta m.st. Warszawy.

Do zadań marszałków województw, starostów, wójtów, burmistrzów i prezydentów miast należy:

- zamówienie druku kart do głosowania u bezpośrednich wykonawców,
- dokonanie z wykonawcami ustaleń zapewniających **zabezpieczenie kart do głosowania w procesie druku oraz ich zapakowanie według okręgów wyborczych i obwodów głosowania**,
- ustalenie terminów i sposobu odbioru kart z drukarni, przygotowanie paczek z kartami dla poszczególnych obwodowych komisji wyborczych oraz miejsca ich przechowywania i sposobu zabezpieczenia do czasu dostarczenia obwodowym komisjom wyborczym.

Karty do głosowania powinny być wydrukowane w nakładzie równym liczbie osób uprawnionych do głosowania i przygotowane do rozprowadzenia nie później niż do dnia 9 listopada 2006 r.

2. Karty do głosowania drukuje się na papierze koloru:

białego	— dla wyboru rad gmin (miejskich), rad miast na prawach powiatu i Rady m.st. Warszawy,
żółtego	— dla wyboru rad powiatów i rad dzielnic m.st. Warszawy,
niebieskiego	— dla wyboru sejmiku województwa,
różowego	— dla wyboru wójta, burmistrza, prezydenta miasta.

W przypadku trudności w pozyskaniu papieru we wskazanym kolorze, dopuszczalne jest drukowanie kart do głosowania na papierze z odpowiednim kolorem naniesionym jednostronnie w procesie druku.

Kolor i rodzaj papieru użyty do druku kart musi być jednakowy dla danego rodzaju karty do głosowania.

„Okręg wyborczy nr .....
dla wyboru Rady Gminy
Szczawin”

„Okręg wyborczy nr .....
dla wyboru Rady Powiatu
Kutnowskiego”

„Okręg wyborczy nr .....
dla wyboru Sejmiku
Województwa
Mazowieckiego”

Nazwę gminy lub miasta podaje się w mianowniku, natomiast w przypadku rady powiatu nazwę należy podać w brzmieniu, jak w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 1998 r. w sprawie utworzenia powiatów (Dz. U. Nr 103, poz. 652).

Karta do głosowania w wyborach wójta, burmistrza i prezydenta miasta (u góry, po lewej stronie) ma oznaczenie np. „Wybory Wójta Gminy Szczawin”; „Wybory Burmistrza Miasta Kutno”; „Wybory Prezydenta m.st. Warszawy”.

Napis na środku karty do głosowania musi odpowiadać wyborom, których karta dotyczy, czyli „Karta do głosowania w wyborach do rad gmin”, „Karta do głosowania w wyborach do rad powiatów”, „Karta do głosowania w wyborach do sejmików województw”, „Karta do głosowania w wyborach do rad dzielnic m.st. Warszawy”, „Karta do głosowania w wyborach wójta, burmistrza, prezydenta miasta”, a poniżej „w dniu 12 listopada 2006 r.”.

Należy bezwzględnie przestrzegać zasady, iż wielkość i rodzaj czcionek użytych do druku kart do głosowania dla danego rodzaju kart musi być jednakowa dla wszystkich list kandydatów i kandydatów na tych listach oraz dla oznaczeń list i kandydatów.

3. Zamówienie na wykonanie kart do głosowania dokonywane jest z zachowaniem przepisów ustawy — Prawo zamówień publicznych, jeśli łączna wartość zamówienia netto kierowana do tego samego wykonawcy przekracza 6 000 euro. Dopuszcza się wykonanie kart w systemie tak zwanej małej poligrafii, pod warunkiem zachowania zasad określonych w niniejszych wytycznych.

Za wybór sposobu wykonania kart i wykonawcy odpowiada podmiot zapewniający obsługę administracyjną właściwej terytorialnej komisji wyborczej.

4. Warunki, jakim powinna odpowiadać karta do głosowania, zostały określone w art. 114 i 115 Ordynacji wyborczej i w art. 14 ustawy o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta oraz w uchwałach Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 2 października 2006 r. w sprawie ustalenia wzorów kart do głosowania w wyborach do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, Rady m.st. Warszawy i rad dzielnic m.st. Warszawy oraz w sprawie ustalenia wzorów kart do głosowania w wyborach wójtów, burmistrzów i prezydentów miast.

Należy zwrócić szczególną uwagę, aby przy oznaczeniu numeru okręgu wyborczego na kartach zamieścić dokładną nazwę rady (u góry po lewej stronie karty) np.

Stosownie do przepisów Ordynacji wyborczej karty do głosowania opatruje się pieczęcią właściwej terytorialnej komisji wyborczej. Czynność ta powinna być dokonana w procesie druku z matrycy wykonanej z odcisku pieczęci właściwej komisji.

II. Ustalenie treści i zarządzenie druku kart do głosowania

1. Treść kart do głosowania ustalają właściwe terytorialne komisje wyborcze odrębnie dla każdego okręgu wyborczego przed zarządzeniem ich druku. Gminna (miejska) komisja wyborcza ustala także treść karty do głosowania w wyborach wójta (burmistrza, prezydenta miasta).

Czynność ta wymaga szczególnej staranności:

- 1) każda lista kandydatów na radnych powinna zawierać oznaczenie: „Lista nr.....” oraz skrót nazwy komitetu wyborczego. Zwrócić należy uwagę, aby lista była oznaczona skrótem nazwy komitetu wyborczego w brzmieniu ustalonym w pkt III protokołu rejestracji listy kandydatów;
- 2) listy na karcie do głosowania powinny być uszeregowane w jednej kolumnie lub kolumnach w kolejności nadanych im numerów;

- 3) nazwiska i imiona kandydatów muszą być uszeregowane w kolejności identycznej, jak w zarejestrowanej liście kandydatów;
- 4) w wyborach wójta (burmistrza, prezydenta miasta) nazwiska kandydatów uszeregowane są w kolejności alfabetycznej, a pod nazwiskiem i imieniem (imionami) kandydatów umieszcza się adnotację: „zgłoszony przez.....” z nazwą lub skrótem nazwy komitetu wyborczego, który zgłosił kandydata. W przypadku jednakowych nazwisk należy uszeregować te nazwiska w kolejności alfabetycznej imion.

W trakcie tej czynności należy raz jeszcze upewnić się, czy uszeregowanie jest właściwe i czy w pisowni nazwisk i imion kandydatów nie ma błędów, porównując pisownię każdego nazwiska i imion z protokołem rejestracji kandydata oraz złożonym przez niego oświadczeniem o zgodzie na kandydowanie.

Sprawdzenia wymaga, czy na karcie do głosowania nie pominięto któregokolwiek zarejestrowanego kandydata i którejkolwiek listy oraz czy uszeregowanie list odpowiada kolejności nadanych im numerów.

W przypadku skreślenia kandydata z listy kandydatów pomija się w treści karty do głosowania skreślonego kandydata, zmieniając odpowiednio numery przy nazwiskach pozostałych kandydatów i likwidując przerwę po skreślonym kandydacie.

Unieważnienie rejestracji listy kandydatów nie powoduje zmiany numerów nadanych pozostałym listom.

Treść informacji umieszczanej na karcie do głosowania o sposobie głosowania w gminie do 20 tys. mieszkańców, zgodnie z wzorami określonymi w załącznikach nr 1 i 2 do uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 2 października 2006 r. w sprawie ustalenia wzorów kart do głosowania w wyborach do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, Rady m.st. Warszawy i rad dzielnic m.st. Warszawy, należy dostosować do liczby radnych wybieranych w danym okręgu wyborczym.

W wyborach do pozostałych rad i sejmików województw informacja o sposobie głosowania powinna odpowiadać treści informacji zawartej w załącznikach nr 3 i 4 do wymienionej uchwały.

2. Karty do głosowania w wyborach do rad gmin w gminach do 20 tys. mieszkańców drukowane są w formatach od A-5 do A-2, a do pozostałych rad i sejmików województw w formatach od A-5 do B-2 w zależności od liczby zarejestrowanych list kandydatów i liczby kandydatów na tych listach.

Jeżeli format B-2 nie pozwala na umieszczenie wszystkich list, karty do głosowania mogą być wykonane w formie zbroszowanej formatu A-5 lub A-4, o której mowa w § 2 ust. 4 i 8 uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 2 października 2006 r., w sprawie ustalenia wzorów kart do głosowania w wyborach do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw,

Rady m.st. Warszawy i rad dzielnic m.st. Warszawy według wzoru stanowiącego załącznik nr 4 do uchwały. Karta zbroszowana jest również drukowana jednostronnie. Strony takiej karty są numerowane i opatrzone pieczęcią terytorialnej komisji wyborczej na każdej zadrukowanej stronie karty. Oznaczenie miejsca na odcisk pieczęci obwodowej komisji wyborczej umieszcza się tylko na pierwszej stronie karty zbroszowanej.

Listy kandydatów umieszczone na karcie do głosowania w kolumnach powinny być oddzielone liniami pionowymi i poziomymi, które powinny tworzyć jednokowe pole dla każdej listy.

O ustaleniach dotyczących druku karty w formie zbroszowanej terytorialna komisja wyborcza powiadamia właściwego komisarza wyborczego.

3. Karta do głosowania w wyborach wójta (burmistrza, prezydenta miasta) drukowana jest w formacie A-5 do A-3 lub B-5 do B-3 w zależności od liczby zarejestrowanych kandydatów. Nazwiska kandydatów mogą być umieszczone w jednej lub dwóch kolumnach. Wzory takich kart do głosowania określają załączniki nr 1 i 2 do uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 2 października 2006 r. w sprawie ustalenia wzorów kart do głosowania w wyborach wójtów, burmistrzów i prezydentów miast. W wypadku głosowania na jednego kandydata karta do głosowania ma format A-6 i jest wykonywana według wzoru stanowiącego załącznik nr 3 do wymienionej uchwały.

4. Wskazane jest, aby w trybie nadzoru komisarz wyborczy sprawdził prawidłowość ustalenia przez terytorialne komisje wyborcze treści kart do głosowania.

W przypadku stwierdzenia omyłek lub innych uchybień niezbędne jest sprostowanie ich przez właściwą komisję wyborczą.

5. Dla zapewnienia wydrukowania odpowiedniej liczby kart do głosowania właściwa terytorialna komisja wyborcza powinna sporządzić zestawienie obejmujące dla każdego okręgu wyborczego liczbę kart do głosowania podlegającą wydrukowaniu (nakład). Przy ustalaniu nakładu kart należy kierować się liczbą wyborców umieszczonych w rejestrze wyborców lub w spisach wyborców w obwodach właściwych dla danego okręgu wyborczego.

W okręgu obejmującym więcej niż jeden obwód należy dodatkowo podać liczbę kart, jaką należy dostarczyć do każdego obwodu głosowania, który wchodzi w skład tego okręgu.

Zestawienie, o którym mowa, terytorialna komisja wyborcza przekazuje wraz z treścią kart do głosowania organowi, który zleca druk kart.

6. Druk kart do głosowania powinien się odbywać z zachowaniem warunków najwyższej staranności.

W celu wykluczenia takich sytuacji wprowadza się następujące zasady kontroli druku kart — do bezwzględnej przestrzegania:

- 1) **korektę składów kart do głosowania w zakresie zgodności z ustalonym wzorem prowadzą dwa niezależnie od siebie działające zespoły** wyznaczonych pracowników urzędu marszałkowskiego, starostwa powiatowego, urzędu miasta lub urzędu gminy odpowiednio do rodzaju kart do głosowania. Stwierdzone błędy oba zespoły wzajemnie konfrontują i przekazują kierownikowi drukarni, zatrzymując po 1 egz. odbitki karty. Po usunięciu błędów, zespoły powinny dokonać ponownego sprawdzenia brzmienia kart do głosowania na podstawie materiału wyjściowego, tj. ustalonej treści karty;
- 2) **ostatecznej kontroli składu każdej karty do głosowania dokonują wyznaczeni członkowie terytorialnej komisji wyborczej**, którzy zezwalają na uru-

chowanie druku pełnego nakładu karty, wspólnie podpisując kartę do druku.

III. Przechowywanie kart do głosowania do czasu ich dostarczenia obwodowym komisjom wyborczym

Wydrukowane karty do głosowania dla wyboru danej rady powinny zostać zapakowane według obwodów głosowania i odpowiadających im okręgów wyborczych oraz właściwie oznakowane (z podaniem nazwy rady gminy, rady powiatu, sejmiku województwa, nr okręgu wyborczego i nr obwodu głosowania). Karty do głosowania w wyborach wójta (burmistrza, prezydenta miasta) powinny być pakowane według obwodów głosowania z podaniem nazwy gminy (miasta).

Paczki z kartami do głosowania powinny być oznakowane w sposób następujący:

KARTY DO GŁOSOWANIA

Wybory do Rady Gminy .....

Obwód głosowania nr .....

Okręg wyborczy nr .....

Liczba kart do głosowania .....

Podpis pakującego .....

KARTY DO GŁOSOWANIA

Wybory Wójta Gminy .....

Obwód głosowania nr .....

Liczba kart do głosowania .....

Podpis pakującego .....

Analogicznie oznakowane powinny być paczki z kartami dla wyboru Rady m.st. Warszawy, rady dzielnicy m.st. Warszawy, rady powiatu i sejmiku województwa.

IV. Przekazanie kart do głosowania obwodowym komisjom wyborczym

Komisarz wyborczy określa tryb przekazania kart do głosowania obwodowym komisjom wyborczym (art. 113 ust. 1 Ordynacji wyborczej i art. 14 ustawy o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta).

Przekazanie kart do głosowania powinno nastąpić w formie protokolarnej. Karty do głosowania przyjmują co najmniej dwie osoby wchodzące w skład obwodowej komisji wyborczej, w tym przewodniczący komisji lub jego zastępca.

Protokół potwierdzający przyjęcie kart, ze wskazaniem ich rodzajów i ilości, należy sporządzić w dwóch egzemplarzach: jeden dla obwodowej komisji, drugi dla osoby dostarczającej.

Karty do głosowania należy dostarczyć obwodowym komisjom wyborczym w przeddzień głosowa-

nia. Ustalając tryb dostarczenia kart, komisarz wyborczy może ustalić inny termin dostarczenia kart.

Należy dążyć do tego, by karty do głosowania każdego rodzaju były dostarczone obwodowej komisji wyborczej jednocześnie.

V. Dodatkowy druk kart do głosowania

W razie zmiany lub unieważnienia rejestracji listy kandydatów albo skreślenia kandydata na wójta (burmistrza, prezydenta miasta) terytorialna komisja wyborcza zarządza — jeżeli jest to możliwe — wydrukowanie kart do głosowania według nowego ich brzmienia oraz poleca protokolarne zniszczenie poprzedniego nakładu.

Jeżeli wydrukowanie nowej karty do głosowania nie jest możliwe, terytorialna komisja wyborcza obowiązana jest sporządzić informację o nowym prawidłowym brzmieniu karty do głosowania:

- 1) w przypadku skreślenia kandydata z listy kandydatów — przez odwzorowanie karty z wykreślonym nazwiskiem kandydata i adnotacją „skreślenie z zarejestrowanej listy”, ale z utrzymaną bez zmian numeracją pozostałych kandydatów;
- 2) w przypadku unieważnienia rejestracji listy kandydatów — przez odwzorowanie karty z przekreśloną w formie „X” listą i adnotacją przy liście „unieważnienie rejestracji listy”;
- 3) w przypadku skreślenia kandydata z listy kandydatów i unieważnienia, z tej przyczyny, rejestracji listy — przez odwzorowanie karty w sposób opisany w pkt 1 i 2.

Informacja ta powinna być umieszczona w widocznym miejscu w lokalu wyborczym.

Obwodowa komisja wyborcza nie jest uprawniona do dokonywania skreśleń lub poprawek na kartach do głosowania.

Konieczne jest zapewnienie dyżuru w zakładach drukujących karty w przeddzień wyborów i w dniu głosowania.

VI. Druk kart do głosowania w ponownym głosowaniu na kandydatów na wójta, burmistrza, prezydenta miasta

Jeżeli w pierwszym głosowaniu nie dokonano wyboru wójta (burmistrza, prezydenta miasta), terytorialna komisja wyborcza ustali treść karty do głosowania w wyborach wójta (burmistrza, prezydenta miasta) w ponownym głosowaniu.

Kartę do głosowania drukuje się **na papierze w kolorze różowym, w formacie A-6** i według wzoru ustalonego uchwałą Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 2 października 2006 r. w sprawie ustalenia wzorów kart do głosowania w wyborach wójtów, burmistrzów i prezydentów miast.

Kontrola druku kart do głosowania, sposób ich pakowania i dostarczenia obwodowym komisjom wyborczym powinny być analogiczne do trybu postępowania w związku z głosowaniem przeprowadzonym w dniu 12 listopada 2006 r. Druk i pakowanie kart do głosowania powinny być **zakończone do dnia 23 listopada 2006 r.**